

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11Csp/319/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817208354
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8817208354.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobcu: MINIHOTOVOST SE, so sídlom Praha 1, Nové Město, Politických vězňů 1272/21, Česká republika, identifikačné číslo 04355211, proti žalovanému: F. H.Á., S.. XX.XX.XXXX, N. M. Š. XXX/X, XXX XX V. Z., t. č. Ú.W. H. o zaplatenie 300,00 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 300,- EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 350,- EUR od 19.11.2014 do 14.03.2016 a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 300,- EUR od 15.03.2016 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 10,- EUR mesačne, ktoré sú splatné vždy do konca toho ktorého mesiaca pod následkami straty výhody splátok pri omeškaní sa s niektorou zo splátok do zaplatenia celej dlžnej sumy.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 92% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom 1.inštancie v samostatnom uznesení.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 300,00 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 350,00 eur od 19.11.2014 do 14.03.2016, čo predstavuje sumu 23,29 eur, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 300,00 eur od 15.03.2016 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 12 eur, ako aj náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný sa prostredníctvom webovej stránky I..X..V. registroval a požiadal žalobcu o poskytnutie úveru vo výške 350,00 eur. Pri registrácii uviedol svoje údaje. Pri registrácii a odoslaní žiadosti o poskytnutie úveru žalovaný zároveň potvrdil, že súhlasí so zmluvou o úvere, ako aj všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, a zároveň potvrdil, že údaje ktoré žalobcovi ako veriteľovi poskytol sú pravdivé a úplné. Na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 454980 zo dňa 13.10.2014 uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, žalobca ako veriteľ, poskytol žalovanému ako dlžníkovi, úver vo výške 350,00 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s celkovými nákladmi spojenými s úverom vo výške 100 eur, t. j. zaplatiť celkovú čiastku vo výške 450,00 eur, a to do 28 dní odo dňa poskytnutia úveru. V zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 454980 sú celkové náklady spojené s úverom tvorené výlučne odplatom, čo predstavuje sumu vo výške 100,00 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, stal sa jeho dlh splatným, a to dňom 11.11.2014. V zmysle čl. 18 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, veriteľ je oprávnený upozorniť spotrebiteľa na omeškanie so splátkou úveru, a to buď e - mailom alebo sms správou alebo písomne. Veriteľ je oprávnený požadovať od spotrebiteľa vo forme zmluvnej pokuty paušálnu náhradu nákladov spojenú s upomienkou vo výške 3 eur za každú upomienku. Žalobca vyzýval žalovaného na úhradu jeho záväzku prostredníctvom upomienok zasielaných formou SMS - správ alebo emailov. Na ich upomienky nereagoval, telefonicky sa im s

ním nepodarilo skontaktovať. Zaslané boli 4 upomienky v súlade s dohodnutými VPPÚ, a tým pádom vznikla žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi 12 eur za zaslané upomienky. Dňa 09.05.2016 bola žalovanému zaslaná písomná výzva na úhradu dlhu. Žalovaný ku dňu vyhotovenia návrhu na vydanie platobného rozkazu neuhradil žalobcovi žiadnu platbu. Žalobca si uplatňuje voči žalovanému aj zákonný úrok z omeškania.

2. Podaním zo dňa 21.02.2018 označeným ako „Doplnenie návrhu na začatie konania“ žalobca súdu uviedol, že žalovaný požiadal o úver vo výške 350,00 eur, ktorý mu bol poskytnutý. Dňa 14.10.2014 bola úverová zmluva schválená a finančné prostriedky boli zaslané na účet žalovaného. Dňa 14.03.2016 uhradil priamym vkladom na účet žalobcu čiastku 50,00 eur, čím si ponížil dlžnú čiastku istiny. Z toho dôvodu je v návrhu na vydanie platobného príkazu uvedená dlžná čiastka istiny 300,00 eur.

3. Žalovaný uviedol, že so žalobou nesúhlasí a vzniesol námietku premlčania.

4. Rozsudkom zo dňa 23.05.2018 súd vo veci rozhodol a to tak, že žalobe v časti o zaplatenie sumy 300 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 350,- EUR od 19.11.2014 do 14.03.2016 a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 300,- EUR od 15.03.2016 do zaplatenia. Žalobcu v prevyšujúcej časti, týkajúcej sa zmluvnej pokuty, ako nedôvodnú zamietol. Proti tomuto rozsudku proti prvému výroku podal žalovaný odvolanie. Druhý výrok o zamietnutí žaloby, čo do zmluvnej pokuty je právoplatný.

5. Po podaní odvolania Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 30.05.2019, č.k. 20Co/11/20019-69 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie. Z odôvodnenia citovaného rozsudku vyplýva, že z obsahu úverovej zmluvy - zmluvy o pôžičke je zrejmé, že medzi stranami sporu bola dohodnutá odplata nie vo forme úrokov, ale vyjadrená pevnou sumou, ktorá je podľa názoru odvolacieho súdu zámerne vyjadrená pevným poplatkom vo výške 100 Eur a nie percentuálne. Napriek tomu, že veriteľ obišiel túto jeho povinnosť a nevyjadril odplatu vo forme úroku je zrejmé, že dohodnutá odplata v predmetnej úverovej zmluve je neprimerane vysoká a je v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd zistil, že dohodnutá odplata predstavuje 342,8 % úrok ročne. Odplatu v takejto výške nemožno posúdiť inak, len ako v rozpore s dobrými mravmi a je potrebné ju považovať za absolútne neplatné zmluvné dojednanie podľa § 39 OZ. Z takéhoto absolútne neplatného právneho úkonu nemôžu dotknutému účastníkovi právneho úkonu vzniknúť žiadne práva, či povinnosti. Odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR vo veci 21Cdo 1484/2004 zo dňa 15.12.2004, v projednávané veci soudy zistili, že úroková miera u úverů poskytovaných bankami činila v době uzavření smluv o půjčce 9 až 15,5% ročně. Vzhledem k tomu, že dohodnutá výše úroků (ve výši 60% ročně) podstatně (téměř čtyřnásobně) přesahovala horní hranici této obvyklé úrokové míry, je za tohoto stavu věci odůvodněn právní závěr, že šlo o ujednání, které je v rozporu s dobrými mravy, a tedy ve smyslu ustanovení § 39 obč. zák. neplatné.“(Porovnaj tiež rozsudok NS SR vo veci 5Cdo/26/2011 zo dňa 26.04.2012). Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009). Úrok z úveru vo výške odporujúcej dobrým mravom, s ktorým zákon spája absolútnu neplatnosť (§ 39 OZ), nemožno obhajovať ani princípom zmluvnej slobody. Zmluvná sloboda účastníkov právneho vzťahu nie je neobmedzená a nesmie vybočiť z určitých aj právom akceptovateľných hraníc. Odvolací súd ďalej len poznamenáva, že sudy sa značne kriticky vyjadrili už aj k nižším úrokovým sadzbám (5Cdo 26/2011 (48%), 1MCdo 1/09 (60%), Krajský súd v Prešove vo veci 3Co67/2008 (25%). Nemecký BGH v rozsudku z 13.3.1990 AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12% percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 1.4.1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26% na 18% a sadzbu 26% vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom. Záverom odvolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade nemožno posúdiť konanie právneho predchodcu žalobcu inak, len ako konanie úžerné, ktoré je v právnom poriadku Slovenskej republiky neakceptovateľné a nepoživajúce právnu ochranu. Súd prvej inštancie nepostupoval správne pokiaľ sa nezaoberal výškou úroku z úveru, ktorá v danom prípade činí 342,8 % ročne a neporovnával ju s úrokmi poskytovanými peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok vo vyhovujúcom výroku I.

a v súvisiacom výroku III. o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie nárok uplatnený žalobou opätovne posúdi vo vyššie naznačených intenciách a vyvodí konzekvencie s poukazom na ustanovenie § 3 OZ, svoje rozhodnutie odôvodní spôsobom podľa ustanovenia § 220 CSP. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne taktiež o trovách celého konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

6. Súd v zmysle pokynu KS Prešov súd opätovne vec prejednal.

7. Súd opätovne vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to zmluvou o úvere č. 454980, Rozhodcovskou zmluvou, Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, Doplnením zmluvy, vyjadreniami žalovaného, vyjadreniami žalobcu a výsluchom žalovaného prostredníctvom dožiadaného súdu.

8. Na základe uvedeného súd zistil nasledovný skutkový stav veci:

9. Z výpisu Obchodného registra žalobcu vyplýva, že žalobca je univerzálnym právnym nástupcom spoločnosti MINIHOTOVOST', a.s., IČO: 35 852 453, ktorej pôvodná právna forma bola spoločnosť s ručením obmedzeným.

10. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že spoločnosť MINIHOTOVOST', s.r.o., IČO: 35 852 453, ako veriteľ poskytla žalovanému úver vo výške 350 € splatný do 28 dní odo dňa jeho poskytnutia. Žalovaný sa zaviazal vrátiť sumu 450 €. Zmluva má podobu elektronického dokumentu. Súčasťou zmluvy boli aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. Veriteľ sa zaviazal prostriedky z úveru poskytnúť do 2 pracovných dní odo dňa uzavretia zmluvy.

11. V podaní zo dňa 13.04.2018 žalobca uviedol, že žalovaný sa splnením svojej povinnosti dostal do omeškania a jeho dlh sa stal splatným dňa 11.11.2014. Na základe uvedeného, všeobecná trojročná lehota plynie odo dňa ,keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Nakoľko zročnosť a teda aj vymáhateľnosť pohľadávky nastala jej splatnosťou teda dňa 11.11.2014 všeobecná trojročná premĺčacia doba uplynula až dňa 11.11.2017. Žalobca svoj nárok uplatnil na súde dňa 17.10.2017 (t.j. deň podania žaloby na poštovú prepravu), pričom Okresnému súdu Vranov nad Topľou bola žaloba doručená dňa 26.10.2017, čo nie je sporné.

12. Z výsluchu žalovaného prostredníctvom dožiadaného súdu vyplýva, že tento na otázku, či súhlasí so žalobným návrhom uviedol, že s návrhom, žalobou nesúhlasí. Na otázku, ak so žalobou nesúhlasí, nech presne uvedie dôvody, pre ktoré so žalobou nesúhlasí s tým, že predmetom žaloby je vrátenie sumy istiny úveru, a to bez úrokov, ako to zo žaloby vyplýva, predmetom žaloby nie sú úroky, len zákonné úroky z omeškania a zmluvná pokuta v sume 12 eur, ktorá už bola súdom právoplatne zamietnutá, uviedol, že odvoláva sa na vyjadrenie Krajského súdu v Prešove, ktorý tento rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou zrušil v plnom rozsahu a vrátil na ďalšie konanie. Na otázku, či zmluvu o úvere č. 454980 na sumu 350 eur so žalobcom podpísal, ak áno, nech uvedie, či písomne, či elektronicky, uviedol že súhlasil s podmienkami v zmluve o úvere, súhlas vyjadril elektronicky, zaškrtnutím príslušného políčka vo formulári. Na otázku, či finančné prostriedky v sume 350 eur obdržal či v hotovosti alebo na účet, uviedol, že obdržal finančné prostriedky na účet. Na otázku, či zo sumy úveru niečo vrátil, ak áno, akú sumu a kedy, uviedol, že áno, čiastku 50 eur. Iné skutočnosti, ktoré majú význam v prejednávanej právnej veci, uviedol: žiadne. Ak žiada o povolenie splátok, nech uvedie, akú výšku mesačnej splátky navrhuje a nech podrobne opíše svoje osobné, majetkové a zárobné pomery a nech presne uvedie svoje mesačné príjmy a výdavky, ak je to možné, nech ich aj preukáže, uviedol, že o povolenie splátok momentálne nežiada a počká na rozhodnutie súdu. Priemer jeho zárobku za mesiac je približne 20 eur. Žiadne povinné výdavky nemá.

13. Z písomného vyjadrenia žalovaného zo dňa 30.11.2019 - doplnenia skutočnosti k zápisnici spísanej v Ú. H. dňa 28.11.2019 vyplýva, že nakoľko pri písaní zápisnice nemal k dispozícii potrebné dokumenty na svoju obranu a čas pripraviť si podklady tak, aby sa mohol vyjadriť vecne a pravdivo k nasledujúcim otázkam, dopĺňa svoje vyjadrenie k návrhu na začatie konania. K otázke č. 2 v zápisnici č. 39Cd/2/2019 dopĺňa: Poukazuje na uznesenie odvolacieho súdu v Prešove zo dňa 30.05.2019 sp. zn. 20Co/11/2019, kde súd zrušil rozsudok Okresného súdu Vranov v plnom rozsahu a vec vrátil

súdu 1.inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, kde v jeho odôvodnení v bodoch 5,6,7,9,10 a 15 konštatoval na neplatnosť zmluvy dotknutých účastníkov. Do pozornosti uvádza odôvodnenie odvolacieho súdu v bode 9, kde súd konštatoval, že zmluva je v rozpore s dobrými mravmi a je ju potrebné považovať za absolútne neplatné zmluvné dojednanie podľa § 39 OZ. V bode 10 toho istého uznesenia odvolacieho súdu uvádza nasledovné: Z takéhoto absolútne neplatného právneho úkonu nemôžu dotknutému účastníkovi právneho úkonu vzniknúť žiadne práva, či povinnosti. V bode 15 uznesenia odvolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade nemožno posúdiť konanie právneho predchodcu žalobcu inak, len ako konanie úžerné, ktoré je v právnom poriadku SR neakceptovateľné a nepoživajúce právnu ochranu. Nesúhlasí so žalobným návrhom.

14. Uvedený spor súd takto právne posúdil:

15. Podľa § 1 ods. 3 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom nie sú: úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace.

16. Podľa § 2 písm. a) až d) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povovlania, veriteľom fyzická alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. c), f) a l), pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a), b), d), e), g) až k) a m) až r); za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa § 24 ods. 1 ZoSÚ, na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 2, 3 a 4, § 6 až 8, § 9 ods. 1, 2, 9 a 10, § 11, 12, 14, 16, 17, 19, 23 a 25 a tohto paragrafu.

18. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

19. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 1, ods. 4 písm. k) OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

21. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

23. Podľa § 40 ods. 4 veta prvá OZ, písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila.

24. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

25. Podľa § 3 nar. vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

26. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. Podľa ust. § 41 OZ ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

28. Súd po opätovne vykonanom dokazovaní mal za to, že žaloba je čiastočne dôvodná. Súd poukazuje, že súd sa preto pri prvom rozhodnutí vo veci nezaoberal úrokom, pretože ho žalobca ani v konaní od žalovaného nepožadoval. Žalobca žiadal zaplatenie len rozdielu medzi výškou istiny úveru a úhradami žalovaného. Žiadne úroky nepožadoval. Súd mal za to, aj už pri prvom prejednaní veci, že medzi stranami bola dohodnutá vysoká odplata (akási forma úroku), ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. No napriek tomu, že ide o dohodu v rozpore s dobrými mravmi, táto skutočnosť nemá sama o sebe vplyv pre posúdenie a určenie výšky dlžnej sumy z dôvodu, že úroky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi žalobca v konaní od žalovaného nepožadoval, čo súd opätovne zdôrazňuje.

29. Súd mal za preukázané, že dňa 13.10.2014 uzavreli zmluvu podľa zákona č. 129/2010 Z. z., predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalobcom (respektíve v tom čase jeho právnym predchodcom MINIHOTOVOSŤ a.s.) ako veriteľom žalovanému ako dlžníkovi - spotrebiteľovi. Výška úveru bola dohodnutá na 350,00 € a splatnosť bola dohodnutá na 28 dní odo dňa poskytnutia úveru, pričom úver mal byť poskytnutý najneskôr do 2 pracovných dní od uzavretia zmluvy. Žalovaný prostriedky z úveru riadne a včas nevrátil. Žalovaný vrátil časť vo výške 50 eur dňa 14.03.2016.

30. Zo zmluvy o pôžičke je zrejmé, že medzi stranami sporu bola dohodnutá odplata nie vo forme úrokov, ale vyjadrená pevnou sumou, ktorá je podľa názoru odvolacieho súdu zámerne vyjadrená pevným poplatkom vo výške 100 Eur a nie percentuálne. Napriek tomu, že veriteľ obišiel túto jeho povinnosť a nevyjadril odplatu vo forme úroku je zrejmé, že dohodnutá odplata v predmetnej úverovej zmluve je neprimerane vysoká a je v rozpore s dobrými mravmi.

31. Zmluva bola uzavretá prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie (cez internet), povinná písomná forma sa teda považuje za zachovanú.

32. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

33. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené,

môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

34. Súd preskúmal predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere a považoval celý úver za bezúročný a zmluvu v časti dohody o odplate vyhodnotil za neplatnú.

35. Podľa obsahu zmluvy medzi stranami sporu bol dohodnutý úrok, odplata v sume 100 eur, v percentuálnom vyjadrení je to 28,57% za 28 dní, ročne je to skoro cca 342%. Podľa názoru odvolacieho súdu je to 342,8% ročne. Súd zisťoval výšku úrokovej sadzby z úverov obdobných v rozhodnom období na internetovej stránke Národnej banky Slovenska a zistil, že výška pri obdobných úveroch v rozhodnom období bola 8,11% ročne. Dohodnutá výška v danom prípade predstavuje zhruba niekoľko násobok výšky úrokovej sadzby za ktorú poskytovali banky úvery v rozhodnom čase, teda v čase uzavretia zmluvy. Preto je podľa názoru súdu dohoda o úroku v rozpore s dobrými mravmi a preto v zmysle cit. zákonných ustanovení je táto časť zmluvy neplatná. Z neplatnej dohody nemôže vzniknúť právo na plnenie.

36. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krátko zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

37. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

38. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 342%, 28,57% na 28 dní, pričom úroky pri porovnateľných úveroch poskytované bankami v rozhodnom období boli 8,11%. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore s dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.62. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyselnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/201363. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“64. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností

39. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o úrokoch vo výške 342% ročne, (28,57 % za 28 dní) za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom a súd takto dohodnutú odplatu považoval aj za neprimeranú v zmysle § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka.

40. Keďže úver bol vo výške 350 eur a považoval ho za bezúročný z vyššie uvedených dôvodov a úhrady boli v sume 50 eur, dlh žalovaného je stále vo výške 300 eur, tak ako bol v prvom rozhodnutí vo veci priznaný. Súdu nebolo preukázané, že by žalovaný po začatí konania uhradil ešte nejakú časť dlhu.

41. V tejto časti, t.j. v sume 300 eur považoval súd žalobu opätovne za dôvodnú a preto jej vyhovel. Súd opätovne poukazuje, že na túto dlžnú sumu 300 eur nemá a ani nemalo vplyv to, že zmluva je v časti odplaty (akého si úroku neplatná) pre rozpor s dobrými mravmi, ako je to vyššie uvedené, pretože túto neprimeranú a vysokú odplatu žalobca v konaní nepožadoval.

42. Žalovaný vo svojej výpovedi pred dožiadaným súdom uviedol a potvrdil, že úver si vzal, peniaze obdržal, súhlas so zmluvou vyjadril elektronicky v zmysle citovaných zákonných ustanovení. Teda nie je možné hovoriť o neplatnosti takejto zmluvy z dôvodu nedodržania formy jej uzavretia.

43. Zvyšok uplatnenej pohľadávky uvedenej žalobcom v prevyšujúcej časti 300 eur považoval súd za neopodstatnený a nepreukázaný už z vyššie uvedených dôvodov, no táto časť už nie je predmetom tohto konania. Odplata nie je a nebola predmetom konania a zmluvná pokuta bola právoplatne zamietnutá. Žalobca má nárok len na vrátenie nesplatených istiny úveru, tak ako je to vyššie zdôvodnené.

44. Žalovaný sa so zaplatením dlžnej sumy dostal do omeškania. Preto vzniklo žalobcovi popri práve na zaplatenie istiny aj právo na zaplatenie úroku z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 OZ.

45. Žalobca požadoval úroky z omeškania od 19.11.2014 do 14.03.2016 zo sumy 350 eur a od 15.03.2016 do zaplatenia zo sumy 300 eur vzhľadom na čiastočnú úhradu. Súd mal za to, že ku dňu 19.11.2014 od kedy žalobca požadoval úroky z omeškania bol žalovaný v omeškaní a preto mu priznal úroky z omeškania v zákonnej výške zo sumy dlžnej istiny po zohľadnení čiastočnej úhrady, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

46. Súd poukazuje, že žaloba v tej časti, v ktorej sa žalobca domáhal priznania zmluvnej pokuty vo výške 12 eur bola právoplatne zamietnutá, pretože voči nej odvolanie podané nebolo a táto už nie je predmetom tohto konania.

47. Pokiaľ ide o žalovaným vznesenú námietku premlčania, súd má za to, že táto námietka je nedôvodná. Dlžnosť sa stal splatným dňa 11.11.2014. Pri uplatnení trojročnej premlčacej lehoty v zmysle citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že tá by uplynula dňa 11.11.2017. Keďže žalobca podal žalobu na tunajší súd dňa 26.10.2017, súd mal za to, že žaloba bola podaná na súd včas pred uplynutím premlčacej lehoty.

48. Súd poukazuje, že v danom prípade platí trojročná premlčacia lehota, nie dvojročná. Nejde o nárok na náhradu škody a ani o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd poukazuje aj na to, že to, že zmluva je čiastočne neplatná v časti odplaty, úroku, nespôsobuje podľa názoru súdu v danom prípade neplatnosť celej zmluvy v zmysle ust. § 41 OZ. Súd je tiež tohto názoru, že samotná celá zmluva nie je neplatná. Ako vyplýva z výpovede žalovaného pred dožiadaným súdom, tento potvrdil jej uzatvorenie na diaľku v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

49. Zároveň súd na žiadosť žalovaného po prehodnotení jeho osobných, majetkových a zárobkových pomerov, ako ich uviedol, povolil mu uhradiť dlžnú sumu v primeraných splátkach, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

50. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), trovky konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

51. Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu k veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

52. Keďže súd žalobe žalobcu vyhovel len čiastočne, žalobca bol úspešný v rozsahu 96% a žalovaný 4%. Úspešnejšiemu žalobcovi tak vznikol nárok na náhradu trov konania vo výške 92%. O výške trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.